

מִצְחָא מִתְתַקְנָא עֲלֵיהּוּ, דְאִיהוּ בִינָה, בְּכַמָּה שְׂרֻטוּטִין, דְאִינוּן אֹרְחִין דִּימָא דְאֹרִייתָא. עֲלֵיהּוּ אִיתְמַר (תהלים כה י) כָּל אַרְחוֹת ה' חֶסֶד וְאֱמֶת. מְאִי נִיהוּ דְעֵבִיד אֹרְחִין אֲלִין, דְאִינוּן שְׂרֻטוּטִין דְמִצְחָא. דָּא מוּחָא, דְאִיהוּ חֲכָמָה. (דף לט ע"ב) וְאֲלִין שְׂרֻטוּטִין, אִינוּן תְּלָתִין וְתָרִין שְׂבִילִין דִּימָא דְאֹרִייתָא.

וְחִיָּה דְרָכִיב עֲלֵיהּ תְּפָאֲרַת, דָּא נֶשֶׁר. הָדָא הוּא דְכְתִיב (משלי ל יט) דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר בְּשָׂמִים. וְדָא אֹרִיָאֵל. וּמוּחָא וּמִצְחָא, וְתָרִין אֲנָפִין אֲלִין, דְכֻלְּהוּ עַל חוּטְמָא. אֲלִין אִינוּן אַרְבַּע בְּתֵי דְתַפְּלִין, דְאִינוּן עַל רִישָׁא דְתְּפָאֲרַת. וְחוּטְמָא דְאִיהוּ יַעֲקֹב, אִיתְמַר בֵּיהּ (בראשית ב ז) וַיִּפַּח בְּאַפְיוֹ נִשְׁמַת חַיִּים. וְדָא בִינָה, בֶּן י"ה. מִשָּׁה רַבְּנוּ אִיהוּ לִיהּ כְּנִשְׁמַתָּא דְחַיִּי.

תְּלָתִין וְתָרִין שְׂרֻטוּטִין דְמִצְחָא אֲלִין, אַחְזָזִין רְזָא דְתְּלָתִין וְתָרִין אֲנָפִין, וְגַדְפִין דְאַרְבַּע חִיוֹן דְאִינוּן אַרְבַּע אֲנָפִין, וְאַרְבַּע גַּדְפִין לְכָל חִיָּה מֵאֲלִין.

דִּיקְנָא דְאֲנָפִין, אִינוּן נִימִין דְלִית לֹון סוּף. וְאַחְזָזִין עַל סְבָא דְסָבִין דְאִיהוּ עֵילַת הָעֵילוֹת, דְלִית סוּף לְעֵלְמִין דְתַלְזִין מַנְיָה. שׁוֹנְאֵי בְצַע, דָּא פּוּמָא, וְאִיהִי מְלָכוֹת. תְּרִין שְׁפוּון דִּילָהּ, מִתְתַקְנָן עֲלֵהּ, וְאִינוּן נֶצַח וְהוּד. יְסוּד, דָּא אִיהוּ לְשׁוֹן לְמוּדִים.

וְכֻלְּהוּ אֲזִלִין בְּקוּ הַמְדָּה, דְאִיהוּ קוּ הַיּוֹשֵׁר, בִּין עֵינִין, בִּין אֲנָפִין, בִּין אוּדְנִין, וְחוּטְמָא, וּמִצְחָא, וְשְׁפוּון. וְאֲלִין דְלָאוּ אִינוּן בְּקוּ הַמְדָּה, דְנִפְקִין מִקּוּ הַיּוֹשֵׁר, וְדָאֵי לָאוּ אִינוּן דִּיוּקְנִין דְלַעֲיִלָּא, וְלֹא שְׂרִיָּא שֵׁם יְהו"ה עֲלֵיהּוּ.

וּבְגִין דָּא אָמַר לְמִשָּׁה, וְאַתָּה תְּחַזֶּה וְגו'. פּוּמָא וְדָאֵי סִיוְמָא דְאָדָם, וְדָא מְלָכוֹת. וְחִיָּה דְרָכִיב בֵּיהּ, הוּא רְפָאֵל. אִיהוּ אָפֶר, אִיהוּ עֶפֶר דְבֵי מְקַדְשָׁא, דְאִתְנַטִּיל מַנְיָה אָדָם. וּבְהַפּוּכָא אֶפְ"ר אִיהוּ פְּא"ר, וְדָא אִיהוּ (יחזקאל כד יז) פְּאֲרָךְ חֲבוּשׁ עֲלֵיךְ.

חֲרִי לָךְ אַרְבַּע תִּיקוּנִין, דְאִינוּן, רִאָּה, שְׂמִיעָה, רִיחַ, דְבוּר. וְהֵאֵי דְבוּר, מִתְמָן נְטִלִין לִיהּ נְבִיאִים, דְאִינוּן תְּרִין שְׁפוּון. וְדָא אִיהוּ (הושע יב יא) וּדְבַרְתִּי עַל הַנְּבִיאִים.

וְעַל אֲלִין אַרְבַּע תִּיקוּנִין, שְׂרִיָּא יְהו"ה. וְסָלִיק לְעֶשְׂרָה, דְאִיהוּ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א, דְאִינוּן עֶשֶׂר סְפִירִין, דְנִהְרִין בְּמוּחָא וּבְמִצְחָא וּבְעֵינִין וְאוּדְנִין וְאֲנָפִין וְחוּטְמָא וּפּוּמָא. מִצְחָא וּמוּחָא תְּרִין. עֵינִין תְּרִין. אוּדְנִין תְּרִין. וְאֲנָפוֹי תְּרִין. וְחוּטְמָא וּפּוּמָא תְּרִין. הָא עֶשֶׂר.

אַרְבַּע תִּיקוּוּנֵי דְלִתְמָא, אַדְנ"י, וְאַיִנוּן עֲשִׂיָה בִּידִין, נַעֲנוּעַ בְּגוּפָא, שִׁימוּשׁ
בְּבְרִית מַיְלָה, הִלִּיכָה בְּרַגְלִים, וְהִכָּא שִׁיעוּר קוּמָה. וְצָרִיךְ לְאַחֲזָרָא
עַל פְּלָהוּ.

וְאַתָּה תַּחֲזֶה מִכָּל הָעַם, אַנְתָּ אֵית לָךְ לְאַסְתַּפְּלָא, וְלֹא אַחֲרָא. דְּאַנְתָּ אִיהוּ
נְהוּרָא דְּאוּרִייתָא, לְקַיִמָא בָּךְ (מלאכי ג כב) זְכָרוּ תּוֹרַת מֹשֶׁה עִבְדֵי.
וְאַתָּה תַּחֲזֶה, וְדַאי בְּרַאֲיָה דִּילָךְ בְּעֵינֵינוּ, בְּגִין (תהלים קמה טו) דְּעֵינֵי כָל אֱלִיף
יִשְׁבְּרוּ, וְאַנְתָּ יְהִיב לֹון אֵת אַכְלָם בְּעַתּוֹ, דְּאִיְהִי מִיכְלָא דְּאוּרִייתָא, בְּגִין
דְּשָׂמָא דִּילֵי נְהִיר בְּעֵינָךְ, וּבְכָל תִּיקוּוּנֵי דִּילָךְ.

פְּתַח וְאָמַר, רַבּוֹן הָעוֹלָמִים, בְּרַשׁוּ דִּילָךְ אָנָּא אִיעוּל לְגַלְגָּא רְזִין טְמִירִין
דִּילָךְ. (תהלים קיט יח) גַּל עֵינֵי וְאַבִּיטָה נְפִלְאוֹת מִתּוֹרַתְךָ, לְשִׁבְחָא דְּכָלָה
דִּילָךְ, בְּאַלִּין תִּיקוּוּנֵי, וְלִכְל אִינּוּן דְּתַלְזִין מִינָה. וְאַיִנוּן רְשִׁימִין מִינָה,
דְּאִיְהִי תַרְעָא דִּילָךְ לְאַעֲלָא בָּךְ, לְמַחְזֵי אַפָּךְ, דְּאִיְהוּ תַפְאַרְת. שׁוּפְרָא
דִּילָךְ, עֲלָה אִיתְמַר (שה"ש ד ז) כִּלְךָ יָפָה רַעֲיָתִי, (שם ד א) הִנֵּךְ יָפָה עֵינֵיךָ יוֹנִים.
כִּיּוֹנִים וְדַאי, דְּאַיִנוּן מְרַקְמִין בְּגוּפֵיהוּ בְּגַדְפֵיהוּ, וּבְרַקִּימוּ דִּילְהוּן
אַשְׁתְּמוּדְעִין בְּשָׂר עוֹפִין.

וְעוֹד כִּיּוֹנִים, דְּלִית בְּכָל עוֹפִין מְהִימְנָא לְגַבֵּי בְּעֲלָה כִּיּוֹנָה. עֵינֵינוּ גְבַהֲנוּן,
מְסַתְּפְלִין בְּאוּרַח מִישׁוֹר לְגַבֵּי בְּעֲלָה. גְּדַפּוּי דִּיּוֹנִים, אֱלִין כְּנַפֵּי עֵינָא,
דִּי בְּהוּן פְּרַחַת יוֹנָה לְגַבֵּי בְּעֲלָה. יוֹנִים אַתְקַרִּיאוּ.

מִסְטָרָא דְּחֶסֶד חוּרִין. וְסוּמְקִין מִסְטָרָא דְּגְבוּרָה. וִירוּקִין מִסְטָרָא
דְּתַפְאַרְת. וְאוּכְמִין מִסְטָרָא דְּמַלְכוּת. דְּאִיתְמַר בַּה (שה"ש א ה)
שְׁחוּרָה אָנִי וְנָאוּה.

חֲנוּרוּ דִּילְהוּן, כְּמִשְׁפִּיּוֹת כְּסָף. וְאִיְהוּ פְּחֻוּרוּ דְּשׁוֹשְׁנָה. סוּמְקֵי דִּילְהוּן,
כְּתַפּוּחֵי זָהָב, וְאִיְהוּ כְּסוּמְקֵי דְּשׁוֹשְׁנָה. יְרוּקָא דִּילְהוּן, כְּלִיל תְּרֵי
גְּוּוּנֵי. אוּכְמֵי דִּילְהוּן שְׁפִירוּ דְּאוּרִייתָא, דְּאִיְהִי אוּכְמָא שְׁפִירְתָּא, כְּמָה
דְּאִיתְמַר שְׁחוּרָה אָנִי וְנָאוּה.

בְּגוּזוֹן חִינּוּר, אִיְהוּ יָפָה כְּלָבְנָה. בְּגוּזוֹן סוּמְקָא, בְּרַה פְּחֻמָּה. אִיּוּמָה כְּנַדְגָלוֹת,
כְּתַרִּין גְּוּוּנֵי אַחֲרָנוּי. רַבּוֹן עֲלָמָא, בְּאַלִּין אַרְבַּע גְּוּוּנֵי, אֵהָא מְסַתְּפֵל
לְשִׁמְךָ יְהו"ה, דְּתַפְרוּק לָהּ.

רַאָה ה' כִּי הִגְדִּיל אוֹיֵב (איכה א ט) דְּאִיְהוּ סַמָּא"ל, דְּעֵינֵינוּ דִּילִיָּה עֲקִימִין,
וּגְוּוּנֵי חֲשִׁיכִין, וְלֹא מְסַתְּפְלִין בְּאוּרַח מִישׁוֹר, לְמַעַבְד טַב בְּגְלוּתָא
עִם צְדִיקָא, אֱלָא עִם רְשִׁיעָא, דְּאַיִנוּן עֲקִימִין בְּאוּרַחֵיהוּ בְּכָלָא. כְּנוּי
דְּנַחֲשׁ הַקְדָּמוֹנִי, דְּקָטִיל לְאַדָּם וְלִכְל בְּרִיִּין דְּאַתְזִין מִנֵּיהּ.

גוון חוור דעיינין דיליה, איהו נחש. גוון סומק, שרף. גוון תליתאי, ירוק. פליל מתרווייהו, עקרב. גוון רביעאה אודם, צמאון אשר אין מים. בלהו גוונין דעינא דרשיעיא, קטלין. עלייהו איתמר (משלי כג ו) אל תלחם את לחם רע עין ואל תתאו למטעמתיו. ובגין דא, אסור לעמא קדישא לאסתפל ברשיעיא. ואורייתא דילהון, צריף לאתפסאה מינייהו. הדא הוא דכתיב, (תהלים קמד כ) לא עשה כן לכל גוי ומשפטים כל ידעום. במה דיונה צריכת נטירו מגץ, כגוונא דא צריכין נטירו, עיניה יונים דצדיקים, מעיינין דרשיעיא, דאינון ערב רב, בנוי דילי"ת רשיעתא, דאינון קשין למעבד טיבו עם עניי בני ישראל. ואינון עקימין בכל אורחיהו, בנוי דנחש הקדמוני, דאלין אינון זיהמא דהטיל חוץא בחוה.

חרי ארבע גוונין בישין לקטלא. וארבע גוונין אחרנין טבין לאחיא. תרין פרובי עינא, אינון נצח והוד. אלין אינון פנפי יונה. עין דא צדיק, איהו יונה ממש. דכר ונוקבא, אינון צדיק וצדק. מסטרא דצדיק אתקריאת יונה, מסטרא דתפארת אתקריאת עין.

נשר, הדא הוא דכתיב, (משלי ל יט) דרוך הנשר בשמים. דלא דחיל מעופא דעלמא, בגין דנשרא איהי מטרוניתא עילאה, ושולטנותה ביומין טבין ושבתות. אבל יונה שולטנותה בשית יומי בראשית, ואיהי בגלותא לית לה מנוח לכף רגלה. בגין דבנוי דילי"ת, זיהמא דחוץא, עלייהו איתמר (בראשית ז יט) והמים גברו מאד מאד על הארץ, דאינון ישראל דאתמר בהון (בראשית כח יד) והיה זרעך בעפר הארץ. אינון מתגברין עלייהו בגלותא, בנושין שפירין, בבנין שפירין, בעותרא, בלבושין שפירין.

וישראל עניים בכלא, אוכמא בכלא. בנוי דההוא דאיתמר ביה, (שה ש א ו) אל תראוני שאני שחרחרת, בגלותא. ואינון (דף מ ע"א) בנוי דההוא דאתמר ביה, (ישעיה נ ג) אלביש שמים קדרות ושק אשים פסותם. אינון מתלבשין באינון לבושין, בגין אלין רשיעיא דמתגברין עלייהו בגלותא, דלא מסתפלין (יסתכלון) לון אלא בעינא בישא. (משלי כב ג) וערום ראה רעה ונסתר, כגון נח, והכי צריכים ישראל לאתפסאה מנייהו בגלותא, בלבושיהון, בנשיהון, בבניהון, בעותרא דלהון. ולא למגנא אמרו מארי מתניתין, דלית פרכה שורה אלא בדבר הסמוי מן העין.

ונחש ועקרב, אלין מומין דעינא. עיינין עקימין דבר נש, דלא מסתפלין באורח מישור, חוץא, דאיהו נחש עקלתון תמן. בהאי לא תפיס כלל, מאינון דקו המדה בהו. עלייהו איתמר, (במדבר טו לט) ולא תתורו אחרי